

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2013

Citazzjoni Numru. 105/2012

Salvatore Attard u Josephine Attard

Vs

Maria Schembri u b'digriet tas-26 ta' April 2013 il-qorti ordnat it-trasfuzjoni tal-gudizzju favur l-atturi l-ohra peress li miet fil-pendenza tal-proceduri (fol. 89), Victoria Schembri, Carmen Brincat, Margaret Muscat, Emanuel Schembri u b'digriet tas-26 ta' April 2013 il-qorti ordnat it-trasfuzjoni tal-gudizzju f'isem Emmauel Paul Schembri u Maria Pia Cumbo peress li miet fil-pendenza tal-proceduri (fol. 89), Therese Schembri, Hanah Debono, Laura Schembri, Janet Schembri¹ u l-Awtorita' tad-Djar²

¹ Din il-parti zdiedet wara digriet moghti fit-18 ta' Gunju 2012.

² Ara digriet moghti fis-seduta tas-16 ta' April 2012 meta l-qorti awtorizzat korrezzjoni fir-rikors gurantat. F'dik is-seduta l-familja Schembri rtirat l-ewwel eccezzjoni.

Rikors guramentat.

Permezz ta' rikors guramentat prezentat fit-2 ta' Frar 2012 l-atturi ppremettew u talbu:

1. *Illi l-esponenti huma inkwilini tal-fond rekwizzjonat 8, Triq Antonio Miruzzi, Santa Venera, skond requisition order numru 48579/86 tat-28 ta' Jannar, 1986, hawn anness u mmarkat bhala dokument A proprjeta' tal-intimati Schembri liema fond gie fil-pussess tad-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali bir-rekwizzjoni fuq imsemmija.*

2. *Illi l-pussess tal-fond mill-ordni ta' rekwizzjoni sal-gurnata tal-lum, għadda f'idejn id-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali u l-kera ta' l-istess fond, qed tithallas lill-istess Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali b'mod regolari mir-rikorrenti.*

3. *Illi hemm relazzjoni ġuridika b'konsegwenza ta' din l-ordni ta' rekwizzjoni 48579/86 bejn l-atturi u d-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali li tezorbita id-drittijiet proprjetarji ta' l-intimati Schembri stante illi l-pussess tal-fond għadda f'idejn l-istess Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali.*

4. *Illi konsegwentement għal din ir-rekwizzjoni, m'hemm ebda relazzjoni ġuridika bejn l-atturi u l-intimati Schembri, stante illi huma sussegwentement għar-rekwizzjoni fuq imsemmija, qatt ma rrikonoxxew lill-atturi fl-inkwilinat tagħhom.*

5. *Illi antecedentement għal din l-ordni ta' rekwizzjoni, l-Bord tal-Kera b'sentenza fl-atti tar-Rikors Nru: 388/85AD fl-ismijiet Emanuel Schembri vs. Salvatore Attard, deciza fl-24 ta' Ottubru, 1985, hawn annessa u mmarkata bhala dokument B ordnat l-izgumbrament mill-fond mikri lir-rikorrenti.*

6. Illi l-intimati Schembri jew l-ante kawza taghhom b'Mandat ta' zgumbrament Nru : 8/02 fil-Bord li Jirregola l-Kera fl-ismijiet Emanuel Schembri vs. Salvatore Attard, dekrat ta' fis-7 ta' Lulju 2004 hawn annessa u mmarkata bhala dokument C talbu l-izgumbrament ta' l-atturi mill-fond in kwistjoni u dan minkejja l-ordni ta' rekwizzjoni fuq imsemmija .

7. Illi b'digriet tal-Bord tal-Kera tas-7 ta' Lulju, 2004, wara rikors ghar-revoka tal-Mandat ta' Zgumbrament imsemmi, il-Bord tal-Kera ssospenda l-esekuzzjoni ta' l-istess Mandat ta' Zgumbrament tal-atturi mill-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, St. Venera, stante illi l-fond gie rekwizzjonat u nharget requisition order numru 48579/86 fit-28 ta' Jannar, 1986 mid-Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali li ghadha l-pussess tal-fond f'idejn l-atturi.

8. Illi gie deciz mill-istess Bord tal-Kera fl-atti tar-rikors ghar-revoka degretat fis-7 ta' Lulju 2004 illi l-intimati Schembri ma setghux jizgumbraw lill-atturi, stante r-rapport li nholoq bejn id-Direttur ta' l-Akkomodazzjoni Socjali u l-persuna akkomodata, u ghaliex issa b'din l-ordni ta' rekwizzjoni numru 48579/86 mahruqa fit-28 ta' Jannar 1986 ma kienx hemm aktar rapport ta' kirja vera u proprja bejn l-atturi u l-intimati Schembri izda rapport sui generis, skond l-Att dwar id-Djar u d-dispozizzjonijiet amministrattivi applikabbli – Vide **Gera De Petri vs. Grasso**, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta' Jannar, 2003.

9. Illi ghalhekk bl-ordni ta' rekwizzjoni, l-intimati Schembri gew spossesati mill-fond b'mod illi minn mindu ssir u sakemm tibqa' fis-sehh ir-rekwizzjoni odjerna, l-pussess tal-fond u d-disponibilita' ta' dak il-pussess, ma baqax iktar f'idejn l-intimati Schembri izda f'idejn l-intimat Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali – vide sentenza Bord tal-Kera **Xuereb noe vs. Mamo et** – deciza fit-23 ta' Ottubru, 2002.

10. Illi minkejja dan l-intimati Schembri, b'Mandat ta' Zgumbrament iehor ipprezentat fil-Bord li Jirregola l-Kera Nru : 1453/11MG fl-ismijiet Maria Schembri vs. Salvatore

Attard, hawn anness u mmarkat bhala dokument D I-intimati Schembri regghu talbu l-izgumbrament mill-fond tar-rikorrenti, minkejja illi tali zgumbrament gie sospiz mill-Onorabbli Bord tal-Kera, bid-decizjoni tieghu tas-7 ta' Lulju, 2004 fuq riferita u dan minkejja illi l-Mandat ta' Zgumbrament Nru : 8/02 ghadu in vigore stante tali sospensjoni u minhabba li l-fond huwa rekwizizzjonat.

11. Illi dan il-Mandat ta' Zgumbrament numru 1453/11MG fl-ismijiet Maria Schembri et vs Salvatore Attard ghadu ma giex ezegwit stante illi r-rikorrenti b'rikors għar-revoka numru 120/11GG fl-ismijiet Maria Schembri et vs Attard Salvatore differita għas-seduta ta' 27 ta' Frar 2012 ghadu pendenti quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera.

12. Illi jenhtieg illi l-hrug tal-Mandat ta' zgumbrament numru 1453/11MG mahrug mill-Bord tal-Kera fl-ismijiet Maria Schembri et vs Salvatore Attard et jigi ddikjarat null u bla effett fil-Ligi stante illi l-effetti tal-izgumbrament tal-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, St. Venera gew sospizi bid-digriet tas-7 ta' Lulju 2004 deciz mill-Bord tal-Kera fl-atti tar-rikors ghar-revoka tal-hrug tal-Mandat ta' Zgumbrament numru 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs Salvatore Attard.

13. Illi in oltre' gja la darba l-Mandat ta' Zgumbrament 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs. Salvatore Attard deciz fis-7 ta' Lulju 2004 issospenda l-effetti tal-izgumbrament tar-rikorrenti mill-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, St. Venera l-intimati Schembri ma setghux jergghu jitolbu l-hrug ta' Mandat ta' Zgumbrament ieħor 1453/11MG fl-ismijiet Maria Schembri et vs. Joseph Attard, u dan a bazi tal-principju ta' ne bis in idem u lis alibi pendens gialadarba l-effetti tal-ordni ta' rekwizizzjoni 48579/86 ghadhom in vigore.

14. Illi wkoll il-hruh tal-Mandat ta' Zgumbrament Nru : 1453/11 fl-ismijiet Maria Schembri et vs. Salvatore Attard huwa null u abusiv skond il-Ligi gialadarba l-Mandat ta' Zgumbrament Nru : 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs Salvatore Attard issospenda l-izgumbrament tar-rikorrenti mill-fond in kwistjoni peress li dan huwa fond

rekwizzjonat u ghalhekk mhux iktar fil-pussess ta' l-intimati Schembri imma tad-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali.

15. *Illi ghalhekk l-effetti tas-sentenza deciza mill-Bord tal-Kera fl-24 ta' Ottubru, 1995, fil-kawza fl-ismijiet Emanuel Schembri vs. Salvatore Attard skond rikors nru : 388/85 għall-izgumbrament mill-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, Santa Venera, mikri lir-rikorrenti mid-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali wara l-hrug ta' ordni ta' rekwizzjoni nru : 48579/86 datat 28 ta' Jannar, 1986 huma sospizi u ghalhekk l-ebda Mandat ta' Zgumbrament iehor ma jista' jinhareg gja la darba gew sospizi bil-Mandat ta' zgumbrament Nru : 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs. Salvatore Attard.*

Jghidu l-intimati prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna u ghar-ragunijiet premessi ghaliex m'ghandux jigi dikjarat u deciz:

1. *Illi l-fond 8, Triq Antonio Miruzzi gja Sqaq Kanun, Sta. Venera huwa kolpit b'ordni ta' rekwizzjoni 48579/86 mahrug fit-28 ta' Jannar, 1986, mahrug mill-intimat Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali u ghalhekk mhux fil-pussess ta' l-intimati Schembri.*

2. *Tiddikjara u tiddeciedi illi l-effetti tas-sentenza deciza mill-Bord tal-Kera fil-kawza 388/85 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs. Salvatore Attard, deciza fl-24 ta' Ottubru, 1985, għall-izgumbrament tar-rikorrent Salvatore Attard huma sospizi bil-hrug ta' l-ordni ta' rekwizzjoni 48579/86 mid-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali kif del resto gie deciz fir-rikors għar-revoka tal-Mandat ta' zgumbrament 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs Salvatore Attard degretat mill-Bord tal-Kera fis-7 ta' Luju 2004.*

3. *Tiddikjara u tiddeciedi li minhabba din l-ordni ta' rekwizzjoni numru 48579/86 mahruga fit-28 ta' Jannar 1986 l-intimati Schembri bhala sidien tal-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, St. Venera m'ghandhomx dritt jirriprendu l-pussess tal-fond u jizgumbraw lir-rikorrenti Attard stante*

illi inholoq rapport sui generis bejn ir-rikorrenti Attard u l-istess intimat Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali fejn l-istess rikorrenti huma issa obbligati jikkonsenjaw c-cwieviet lill-istess Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali fit-tmiem il-pussess tagħhom tal-istess fond.

4. *Tiddikjara u tiddeciedi illi s-sospensjoni tal-effetti tal-Mandat ta' Żgumbrament numru 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs Salvatore Attard deġratat mill-Bord tal-Kera fis-7 ta' Lulju 2004 għall-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, Sta. Venera għadhom veljanti stante li l-fond in kwistjoni għadu rekwizzjonat mill-intimat Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali f'idejn ir-rikorrenti Salvatore Attard.*

5. *Konsegwentement tiddikjara u tiddeciedi illi l-hrug tal-Mandat ta' zgumbrament numru 1453/11 fil-17 ta' Ottubru 2011 fl-ismijiet Maria Schembri vs Salvatore Attard għall-izgumbrament tar-rikorrent mill-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, St. Venera huwa null u bla effett fil-Ligi u ma jstax jigi ezegwit stante s-sospensjoni tal-izgumbrament mill-fond 8, Triq Antonio Miruzzi, St. Venera stante dak li gie deġratat mill-Bord tal-Kera fis-7 ta' Lulju 2004 fl-atti tal-Mandat ta' Zgumbrament 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs Salvatore Attard u dan stante wkoll li l-fond in kwistjoni għadu hekk rekwizzjonat.*

Eccezzjonijiet tal-Awtorita tad-Djar.

1. Il-funzjonijiet tad-Direttur għall-Akkomodazzjoni Socjali gew assorbiti mill-Awtorita' tad-Djar.
2. L-esponenti jirrimettu ruhhom għad-decizjoni tal-qorti.
3. L-ordni ta' rekwizzjoni nharget sabiex tiprotegi lill-atturi fl-okkupazzjoni tagħhom tal-fond.
4. L-esponenti hassew il-htiega li johorgu din l-ordni ta' rekwizzjoni fit-28 ta' Jannar 1986 bhala mezz ta' protezzjoni favur l-inkwilin ta' dak iz-zmien Saviour Attard.
5. L-esponenti m'għandix tagħmel tajjeb għall-ispejjez.

Eccezzjonijiet tal-konvenuti Schembri et.

1. Preliminarjament, l-azzjoni kif intavolata kontra d-Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali hi irrita u nulla, stante` li l-mansjoni tad-Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali tinsab vestita fl-Awtorita` tad-Djar, u d-Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali m'ghadux jezisti.

2. Illi l-azzjoni attrici hi wahda manifestament abusiva, u ghandha tigi michuda. Il-kwistjoni jekk il-fond numerat 8, Triq Antonio Miruzzi, Santa Venera kienx gie rekwizzjonat jew le, u ghadux rekwizzjonat sal-lum jew le, hi rrilevanti. Dana peress illi l-ordni ta' rekwizzjoni sehhet sussegwentement ghas-sentenza deciza mill-Bord li Jirregola l-Kera tal-24 ta' Ottubru 1985, f'liema sentenza gie ordnat l-izgumbrament tal-attur f'din il-kawza Salvatore Attard, stante` li hu ma kienx hallas il-kera dovuta minnu lid-defunt Emanuel Schembri³, meta bejniethom kien hemm rapport ta' kera privat.

3. Illi jirrizulta li l-attur kien jikri l-fond mertu tal-kawza direttament minghand Emanuel Schembri, imbaghad billi ma hallasx l-iskadenzi tal-kera, gie zgumbrat minn dan il-fond mill-Bord li Jirregola l-Kera. Tlett xhur wara li din is-sentenza ghaddiet in gudikat, inharget l-ordni ta' rekwizzjoni fl-1986 mill-amministrazzjoni mmexxija mill-Prim'Ministru li nzerta wkoll li kien, f'dak iz-zmien, l-avukat difensur tal-attur.

4. Illi ghalhekk l-ordni ta' rekwizzjoni ma setghet qatt u bl-ebda mod thassar jew tissospendi l-esekuzzjoni ta' sentenza tal-Bord li Jirregola l-Kera, li ghaddiet in gudikat qabel ma nharget l-ordni ta' rekwizzjoni – kieku kien mod iehor, ifisser li l-Ezekuttiv ikun jista' jhassar, b'daqqa ta' pinna, d-decizjonijiet mehuda mill-Gudikatura, u dan iwassal ghal kollass tas-separation of powers u intralc mill-Ezekuttiv fis-setghat tal-Gudikatura. M'hemmx dubju li dak kien l-iskop infami u tal-misthija ta' din l-ordni ta'

³ir-ragel tal-konvenuta Maria Schembri u missier il-konvenuti l-ohra, hlief ghal Hannah Debono u Laura Schembri li taghhom Emanuel Schembri jigi n-nannu patern.

rekwizzjoni, biex bla misthija jigu kalpestat d-drittijiet tas-sidien. Illi s-sentenza deciza mill-Bord li Jirregola l-Kera tal-24 ta' Ottubru 1985 baqghet taghmel stat fil-konfront tal-attur/i, u tibqa' taghmel stat fil-konfront taghhom, irrISPETTIVAMENT minn dak li ghogbu jaghmel in mala fede d-Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali sussegwentement.

5. Illi subordinatament ukoll u bla pregudizzju ghall-premess, l-ordni ta' rekwizzjoni numru 48579/86 tilledi l-jedd fundamentali tal-intimati kif protett u sancit fl-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, u dan billi r-requisition order holqot pregudizzju sproporzjonat lill-intimati, tenut kont tal-kera irrizorja li giet stabbilita mid-Direttur ghall-Akkomodazzjoni Socjali komparata mad-daqs enormi tal-fond rekwizzjonat, li hu certament in excess ta' dak mehtieg mill-atturi biex jghixu fih, u l-fatt li d-Direttur sfida b'mod sfacat u abusiv sentenza ta' Qorti (Bord) ghal skopijiet hziena, u b'hekk illeda drittijiet legali li kienu diga gew akkwiziti mill-intimati odjerni qabel inharget l-ordni ta' rekwizzjoni.

6. Illi wkoll, dejjem subordinatament u assolutament minghajr pregudizzju ghall-premess, jispetta lill-attur/i li jressqu prova li l-ordni ta' rekwizzjoni inharget skont il-ligi, u li gew segwiti l-formalitajiet li kienet trid il-ligi.

7. Illi l-kawza odjerna tikkostitwixxi biss "appell" mhux permissibbli skont il-ligi mis-sentenza deciza mill-Bord li Jirregola l-Kera tal-24 ta' Ottubru 1985, stante` li din ilha snin li ghaddiet in gudikat u qatt ma sar appell minnha, u hi ezegwibbli.

8. Illi dak li jinghad fid-disa' paragrafu tar-rikors mahluf hu kontestat - jigi rilevati li hu minnu li fuq l-iskorta ta' diversi gudikati, r-rekwizzjoni ghandha bhala effett li tispossessa lir-'requisitionee' b'mod li minn mindu ssir, u sakemm tibqa' ssehh, il-pussess tal-fond u d-disponibbilita` tieghu ma humiex aktar f'idejh, izda f'idejn l-amministrazzjoni bil-konsegwenza illi s-sid hekk spossessat, pro tempore, ma ghandux l-ezercizzju jew l-amministrazzjoni libera tal-jeddijiet dwar l-okkupazzjoni tal-fond. Izda l-kaz odjern hu toto coelo differenti ghaliex il-gudikat li jordna l-izgumbrament tal-atturi gie ottjenut qabel inharget l-ordni ta' rekwizzjoni, u ghalhekk

jeghleb kull ordni ta' rekwizzjoni li nharget wara li nghatat din is-sentenza. L-ordni ta' rekwizzjoni ma setghet qatt ikollha l-effett li ccahhad lill-intimati milli jesejgwxu titolu eżekuttiv li kien hemm a favur taghhom.

9. Illi b'riferenza ghal dak li jinghad fil-paragrafu numerat tmax (12) tar-rikors promotur, mhux minnu li bid-digriet moghti fis-7 ta' Lulju 2004 fl-atti tal-Mandat ta' Zgumbrament 8/02 fl-ismijiet Emanuel Schembri vs Salvatore Attard gew sospizi l-effetti tal-izgumbrament mill-fond mertu tal-kawza. Bid-digriet imsemmi, li nghata wara li l-P.L. Mario Mifsud Bonnici kien dahal fis-sigrieta tal-Magistrat Joe Cassar, u wara ghajjat kbir, li instema' minn kull min kien qieghed fl-awla, fosthom is-sottoskritt, fis-sens li l-Mandat ta' Zgumbrament ma setax jigi akkordat gjaladarba kien hemm requisition order vigenti, il-Magistrat ordna s-sospensjoni tal-esekuzzjoni tal-Mandat ta' Zgumbrament 8/02. Dan wara li l-ewwel reazzjoni tal-Magistrat li nstemghet minn min kien fl-awla kienet li l-Mandat ma setax jigi sospiz la kien hemm gudikat. Sfortunatament dan kien episodju fejn tkompla l-family jamboree, li l-intimati ghandhom tabilhaqq ghax ihossuhom dizilluzi dwaru. Importanti ferm li jigi rilevat li mhux korrett li jinghad li bid-digriet tas-7 ta' Lulju 2004 gew sospizi l-effetti tal-izgumbrament mill-fond mertu tal-kawza, izda gew sospizi biss l-effetti tal-Mandat ta' Zgumbrament 8/02, u ma kien hemm xejn xi jzomm lill-intimati li jintavolaw mandat eżekuttiv iehor abbazi tat-titolu eżekuttiv minnhom ottjenut fl-24 ta' Ottubru 1985.

10. Illi s-sospensjoni tal-esekuzzjoni tal-Mandat ta' Zgumbrament 8/02 saret ghal motivi mhux xierqa, u tali digriet kienet wiehed manifestament skorrett stante` li l-Bord li Jirregola l-Kera (dak presjedut mill-Magistrat Cassar) kellu jillimita ruhhu biss li jara jekk hemmx xi ghelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, u mhux li jidhol fil-mertu ta' vertenza li diga ghaddiet in gudikat, u l-imsemmi Bord ma messu qatt okkupa ruhhu mill-konsiderazzjonijiet li fil-fatt okkupa ruhhu minnhom. F'kull kaz, il-Mandat ta' Zgumbrament 8/02 gie cedut mill-intimati odjerni.

11. Illi ghaldaqstant it-talbiet kollha tal-atturi ghandhom jigu michuda, bl-ispejjez kontra l-atturi.

Vertenza.

F'din il-kawza l-kwistjoni hi dwar jekk sentenza li kienet inghatat mill-Bord Li Jirregola l-Kera fl-24 ta' Ottubru 1985 fir-rigward tal-fond numru 8, Triq Antonio Miruzzi, Santa Venera, tistax tigi ezegwita ghaladarba l-fond huwa milqut minn ordni ta' rekwizzjoni.

Fatti.

Fil-qosor dawn huma 'l fatti:-

1. B'sentenza li nghatat fl-24 ta' Ottubru 1985 mill-Bord Li Jirregola l-Kera fil-kawza **Emmanuel Schembri vs Salvatore Attard** (Rikors 38B/85), il-Bord laqa' t-talba ta' Schembri sabiex ma jgeddidx il-kirja favur Salvatore Attard. Inltre ffissa t-terminu ta' xahrejn sabiex Attard jizgombra minn gewwa l-fond (fol. 8). Jirrizulta li l-fond oggett tal-proceduri jikkonsisti f'dar u porzjon art mdaqsa.
2. Fit-28 ta' Jannar 1986 is-Segretarju tad-Djar hareg ordni ta' rekwizzjoni numru 48579 (fol. 26) fir-rigward tal-fond numru 8, Cannon Lane, Santa Venera.
3. Fis-7 ta' Lulju 2004 il-Bord Li Jirregola l-Kera ordna s-sospensjoni ta' ezekuzzjoni tal-mandat ta' zgumbrament numru 8/02 fl-ismijiet Emmanuel Schembri vs Salvatore Attard. Ir-ragunament tal-Bord kien li r-rikorrent ma setax jitlob l-izgumbrament tal-inkwilin peress li bl-ordni ta' rekwizzjoni l-pussess tal-fond ghadha f'idejn id-Direttur tal-Akkomodazzjoni Socjali.
4. Fis-17 ta' Ottubru 2011 l-atturi talbu l-hrug ta' mandat ta' zgumbrament (numru 1453/2011). It-titolu ezekuttiv li ssemma kienet is-sentenza fuq imsemmija. L-atturi Maria Schembri hi mart Emmanuel Schembri filwaqt li l-konvenuti l-ohra huma whud ulied u ohrajn in-neputijiet ta' Emmanuel Schembri. B'digriet moghti fis-27 ta' Ottubru 2011 il-Bord laqa' t-talba tas-sidien ghall-izgumbrament tal-konjugi Attard.
5. B'dikjarazzjoni datata 26 ta' Jannar 2012 (fol. 15), l-Awtorita' tad-Djar ikkonferma li l-ordni ta' rekwizzjoni kienet ghadha fis-sehh.
6. Fil-25 ta' Ottubru 2012 l-Awtorita' tad-Djar ipprezentat ittra ufficjali fil-konfront tal-partijiet fejn

talbithom jaghtu l-kummenti tagghom ghat-talba tas-sidien biex l-ordni ta' rekwizzjoni titnehha minn fuq l-art u tibqa' biss fuq ir-residenza.

7. Permezz ta' nota prezentata mill-Awtorita' tad-Djar fit-18 ta' Ottubru 2013 gie kkonfermat li kienet inharget ordni ta' de-rekwizzjoni fir-rigward tal-art. L-ordni ta' rekwizzjoni nzammet fir-rigward ta' fejn hemm ir-residenza⁴.

Konsiderazzjonijiet.

1. Bis-sentenza li nghatat mill-Bord Li Jirregola l-Kera fl-24 ta' Ottubru 1985 giet terminata l-kirja li Salvatore Attard kellu tal-fond numru 8, Sqaq il-Kanun, Santa Venera. Ifisser li kif dik is-sentenza saret gudikat, Salvatore Attard ma kienx ghad fadallu jedd li jibqa' jokkupa l-fond. Ghalkemm Emmanuel Schembri kellu titolu ezekuttiv jidher li ma talabx il-hrug ta' mandat ta' zgumbrament. B'hekk is-sentenza baqghet ma gietx ezegwita.

2. Pero' fit-28 ta' Jannar 1986 harget l-ordni ta' rekwizzjoni. Din wasslet sabiex is-Segretarju tad-Djar jitlob li Emmanuel Schembri u Saviour Attard sabiex jaghtuh il-pussess tal-fond. Fl-avviz moghti Schembri (fol. 26) jinghad li l-pussess tal-bini kellu jinghata lis-Segretarju tad-Djar meta johrog minnu min qed jokkupa l-fond. Jirrizulta li Saviour Attard qatt ma hareg mill-fond, minkejja li nghata avviz biex jirritorna c-cwieviet. Anzi l-indikazzjoni hi li l-Gvern ippermetta li bis-sahha ta' dik l-ordni ta' rekwizzjoni, Attard jibqa' jokkupa l-fond. Tant hu hekk li fit-twegiba guramentata l-Awtorita' tad-Djar iddikjarat:

"3. Illi intant huwa minnu li hemm ordni ta' rekwizzjoni li tipprotegi lill-atturi fl-okkupazzjoni tagghom tal-fond de quo.

⁴ Delinejata bl-ahmar fil-pjanta a fol. 112.

4. *Illi l-esponenti hassew il-htiega li johorgu din l-ordni ta' rekwizzjoni fit-28 ta' Jannar 1986 bhala mezz ta' protezzjoni favur l-inkwilin ta' dak iz-zmien Saviour Attard.*" (fol. 23).

3. Jibda biex jinghad li l-atturi kellhom jippruvaw biss li l-ordni ta' rekwizzjoni ghadha fis-sehh. Il-presunzjoni hi li l-ordni simili tkun harget skond il-ligi. Min jallega l-kuntrarju jrid jaghti prova li ma saritx fl-interess pubbliku. Ghal dak li jirrigwarda formalitajiet (ara sitt eccezzjoni tas-sidien), naqsu milli jghidu x'inhuma. Mill-provi m'hemmx indikazzjoni li l-ordni hi vizjata minhabba xi formalita.

4. Ghalkemm bis-sentenza r-relazzjoni guridika bejn is-sid u l-inkwilin spiccat, bil-hrug tal-ordni ta' rekwizzjoni l-pussess ghadha ghand is-Segretarju tad-Djar (ara per ezempju **Assunta Cassar vs Avukat Dr Carmelo Zammit nomine deciza mill-Qorti tal-Appell fid-29 ta' Mejju 1959, Volum XLIII.i.238**). Il-hrug tal-ordni kienet fid-diskrezzjoni tas-Segretarju tad-Djar, u kellha tigi ezercitata fejn ikun "[...] jidhirlu li hu mehtieg jew xieraq li jaghmel hekk fl-interess pubbliku, izda biss bil-ghan biex jipprovdi lin-nies lok fejn wiehed jista' jghammar jew biex jizgura t-tqassim xieraq ta' dawk il-postijiet fejn wiehed jista' jghammar." (Artikolu 3 tal-Att dwar id-Djar, Kap. 125). Il-hrug ta' tali ordni ma jfissirx li ma kenitx sindakabbli mill-qorti biex jigi determinat jekk id-diskrezzjoni ezercitata mill-awtorita' pubbliku saritx fl-interess pubbliku. Madankollu dan m'huwix il-meritu tal-kawza prezenti.

5. Ladarba l-awtorita' pubblika kompetenti ghazlet li tohrog ordni ta' rekwizzjoni sabiex taghti protezzjoni lill-attur, is-sid ma kellux iktar jedd li johrog atti ezekuttivi kontra Attard sabiex jizgumbrah mill-fond, u dan peress li:-

(a) Bl-ordni tar-rekwizzjoni l-pussess tal-fond ghadha f'idejn is-Segretarju tad-Djar. Ifisser li l-effetti tas-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1985 gew sospizi diment li l-ordni ta' rekwizzjoni tibqa' fis-sehh. L-ordni ma jfissirx li hassret is-sentenza, izda li wasslet ghas-sospensjoni tal-effetti taghha diment li l-ordni jibqa' fis-sehh.

(b) Hu evidenti li s-Segretarju tad-Djar ta l-awtorizzazzjoni lil Attard li jkompli jokkupa l-fond. Wiehed jista' jipprova jargumenta li din il-mizura ttiehdet sabiex tinghata protezzjoni lill-persuna li kienet giet zgumbrata mill-fond b'sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera. Argument li jidher li hu ben fondat. Pero' dawn il-proceduri ma sarux sabiex tigi mistharrga l-ordni tas-Segretarju tad-Djar, izda biex tigi sospiza l-ezekuzzjoni tas-sentenza diment li hemm l-ordni ta' rekwizzjoni. Ghalkemm is-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1985 hi gudikat, dan ma kienx jipprekludi lis-Segretarju tad-Djar, li ma kienx parti ghal dawk il-proceduri, milli johrog ordni ta' rekwizzjoni taht l-Att dwar id-Djar (Kap. 125). Fatt li sehh u li ghalhekk iwassal sabiex is-sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera ma tkunx tista' tigi esegwita diment li jibqa' fis-sehh l-ordni ta' rekwizzjoni. Il-qorti ma taqbilx mat-tezi tal-familja li dan 'il fatt ifisser li s-Segretarju tad-Djar kien sfida ghall-Bord Li Jirregola l-Kera (ara hames eccezzjoni). Lanqas ma taqbel s-sentenza tal-24 ta' Ottubru 1985 teghleb l-ordni ta' rekwizzjoni. Dan ma jistax ikun ghaliex l-ordni harget wara s-sentenza. Is-sidien m'ghandhom ragun meta jsostnu li din il-kawza hi appell mis-sentenza tal-Bord. L-atturi m'humieq jimpunjaw dak li jinghad fis-sentenza, izda li ma tistax tigi esegwita minhabba li ghad hemm fis-sehh ordni ta' rekwizzjoni.

B'riferenza ghal dak li jinghad fid-disa' eccezzjoni m'hemm l-ebda prova li d-digriet moghti fis-7 ta' Lulju 2004 kien inghata minhabba pressjoni li saret fuq il-Magistrat. Dan apparti li l-motivazzjoni tal-Bord kienet korretta. Pjuttost il-qorti ma tifhimx kif snin wara saret talba ohra ghall-hrug ta' mandat ta' zgumbrament (1453/2011) meta kien hemm diga' l-provvediment tas-7 ta' Lulju 2004 li ma kienx gie impunjat.

Madankollu l-qorti tibqa' perplessa kif il-Gvern, ghal dawn is-snin kollha, ta protezzjoni lill-atturi fir-rigward tal-proprjeta kollha meta kien car daqs il-kristall li ma kellhomx bzonnha. Kien biss fil-mori tal-kawza li l-Gvern stenbah li s-sidien ukoll ghandhom jeddijiet u li l-atturi ma kienx jimmeritahom jibqghu jinghataw kenn taht l-ordni ta' rekwizizzjoni fir-rigward tal-parti l-kbira mill-art milquta wkoll mir-rekwizizzjoni. Atteggjament li fih innifsu jwassal biex jigu kalpestatu d-drittijiet ta-cittadin, u dan irrISPettivament jekk huwiex intenzjonat jew le.

Ghal dawn il-motivi l-qorti taqta' u tiddeciedi l-kawza billi:-

- 1. Tiddikjara li l-ewwel eccezzjoni tal-Awtorita tad-Djar hi ezawrita wara l-korrezzjoni li saret fis-seduta tas-16 ta' April 2012.**
- 2. Salv ghal dak li ser jinghad dwar il-hames eccezzjoni, tichad il-kumpliment tal-eccezzjonijiet tas-sidien Maria Schembri et in kwantu dawn jirreferu ghal dik il-parti mill-fond numru 8, Triq Antonio Miruzzi, Santa Venera li ghadha milquta mill-ordni ta' rekwizizzjoni numru 48579 mahrug fit-28 ta' Jannar 1986.**
- 3. Tiddikjara li l-ordni ta' rekwizizzjoni numru 48579/86 mahrug fit-28 ta' Jannar 1986 qieghed jolqot biss dik il-parti tal-fond numru 8, Triq Antonio Miruzzi qabel Sqaq Kanun, Santa Venera li hi delinejata bil-kulur ahmar fil-pjanta prezentata mill-Awtorita tad-Djar fit-18 ta' Ottubru 2013 (fol. 112), cjoe fejn hemm id-dar.**
- 4. Tilqa' l-ewwel talab limitatament fir-rigward ta' dik il-parti tal-proprjeta delinejata bil-kulur ahmar fil-pjanta prezentata mill-Awtorita' tad-Djar fit-18 ta' Ottubru 2013. Tichad l-ewwel talba fir-rigward tal-kumpliment tal-proprjeta.**
- 5. Tiddikjara li l-konvenuti membri tal-familja Schembri m'ghandhomx jedd li jezegwixxu s-sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera tal-24 ta' Ottubru 1985 limitament fir-rigward ta' dik il-parti fuq imsemmija li ghadha milquta mill-ordni ta'**

rekwizzjoni numru 48579/86. Tichad it-talba fir-rigward tal-kumplament tal-proprjeta.

6. Tikkonferma li d-digriet li kien inghata fis-7 ta' Lulju 2004 mill-Bord Li Jirregola l-Kera fl-atti tal-mandat ta' zgumbrament numru: 8/2002 ghadu jghodd limitatament fir-rigward ta' dik il-parti mill-proprjeta' li ghadha milquta minn ordni ta' rekwizzjoni, izda tali digriet m'ghadux ighodd fir-rigward ta' dik il-parti tal-proprjeta li giet milquta mill-ordni ta' derekwizzjoni.

7. Tiddikjara li d-digriet moghti fis-17 ta' Ottubru 2011 fl-atti tal-mandat ta' zgumbrament numru 1453/2011 moghti fis-17 ta' Ottubru 2011 fl-ismijiet Maria Schembri vs Salvatore Attard, japplika biss fir-rigward ta' dik il-parti mill-proprjeta li m'hijiex milquta bl-ordni ta' rekwizzjoni numru 48579 mahrug fit-28 ta' Jannar 1986.

8. Jibqa' mpregudikat l-ilment li ressqu l-familja Schembri dwar jekk l-ordni ta' rekwizzjoni numru 48579/86 jiksirx il-jedd fundamentali ghat-tgawdija tal-proprjeta skond l-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropeja. Kwistjoni li dwarha ma tressqux provi⁵ u lanqas saru sottomissjonijiet⁶, iktar u iktar in vista tal-fatt li illum il-gurnata l-parti l-kbira tal-proprjeta' hi milquta minn ordni ta' derekwizzjoni.

Spejjez tal-Awtorita' ghandhom jaghmlu tajjeb ghalihom l-atturi⁷, b'dan li l-kumplament tal-ispejjez jinqasmu in kwantu ghal tlett kwarti a karigu tal-atturi u kwart a karigu tal-konvenuti sidien tal-fond⁸.

⁵ Hekk per ezempju m'hemmx prova dwar il-kera li giet offruta.

⁶ F'dan ir-rigward il-Qorti Kostituzzjonali qalet kemm-il darba li ghalkemm ordni ta' rekwizzjoni tista' tkun legittima u fl-interess socjali, xorta tista' twassal ghal-lezjoni tad-dritt kontemplat fl-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll, fil-konfront tas-sid, jekk il-kera tkun baxxa meta tikkunsidra l-valur tal-proprjeta rekwizzjonata.

⁷ Dan peress li l-qorti tqies li ma kienx mehtieg li tigi mharrka.

⁸ Il-qorti qeghda tiddeciedi hekk ghaliex l-atturi ma nghatawx ragun fir-rigward tal-fond kollu u minkejja l-ordni ta' derekwizzjoni li harget fis-7 ta' Ottubru 2013 baqghu jinsistu fuq it-talbiet fir-rigward tal-fond kollha.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----